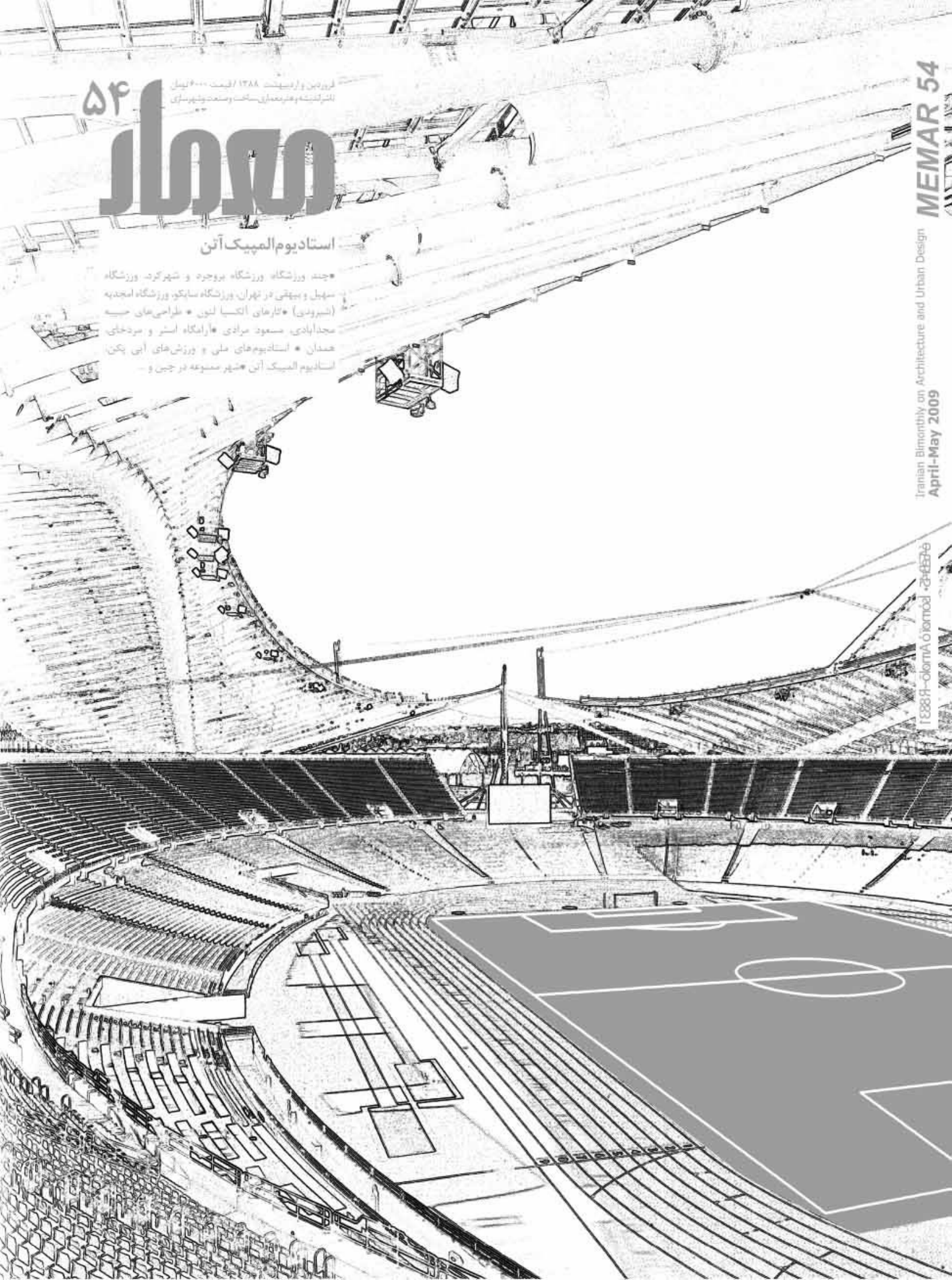

معمار

استادیوم المپیک آتن

• چند ورزشگاه ورزشگاه بروجرده و شهرکرد، ورزشگاه
سهیل و بهشتی در تهران، ورزشگاه سایپو، ورزشگاه امجدیه
(شیرازی) • کارهای اکتیا لئون • طراحی های سید
مجدادپادی، سعید مرادی • آرامگاه اشرف و مردهانی
هندان • استادیوم های ملی و ورزش های آبی یکن
استادیوم المپیک آتن • شهر سمنان در چین و -

سمینار بین‌المللی آقاخان

AGA KHAN AWARD FOR ARCHITECTURE INTERNATIONAL SEMINAR

Faryar Javaherian

فریار جواهریان

"Workplaces: The Transformation of Places of Production", January 2009, Santral Istanbul

Seminar aimed to initiate a discourse that may begin to shed light on this important subject.

The two-day seminar was organized into sessions that considered (i) the chronologies and geographies of industrial buildings in the Islamic countries; (ii) critiques of specific projects taken as case studies; (iii) industrial architecture within its technical, socio-economic and urban contexts; and (iv) the perspectives of the industrialists who are the patrons and clients of industrial architecture.

رسمی و نازک و بسیار شفاف سبک قدیمی نبود. در این سمینار شاید نتایج ملموسی به دست نیامد اما متوجه شدیم که دوران کارخانه‌سازی تقریباً به سر رسیده است، اگر هم کارخانه‌ای در کار باشد بیشتر ربات‌ها در آن کار می‌کنند و مکان‌های تولید در جهان دیجیتال بیشتر شبیه ساختمان‌های اداری با فضاهای چندمنظوره خواهد بود. اما سؤال‌های بسیار مهمی در ذهن همه شرکت‌کنندگان شکل گرفت، که مهم‌ترین آن‌ها برای نگارنده مفهوم و ارزش واقعی «پایداری» در معماری است؛ آیا می‌توان به قیمت گزاف معماری پایدار به وجود آورد؟ و آیا اصلاً امروز مهم‌ترین جنبه معماری «پایداری» است؟ یا اینکه به قول یکی از بهره‌برداران که در فیلم روز اول دیدیم، فضای کار باید انسان را «سرحال و شاداب» کند؟

سازهای معماری، از اهرام مصر تا انقلاب دیجیتال را خلاصه کرد. او به معماران گفت که معماری تا چه حد مدیون سازه است و چرا کارفرما معمار را هرگز جدی نمی‌گیرد. در صورتی که مهندس سازه را به عنوان متخصص حرقه‌ای قبول دارد! این واقعاً پربارترین سخنرانی این سمینار بود.

در ادامه هاشم سرکیس که طراحی منظر در هاروارد تدریس می‌کند، درباره دو پروژه اخیرش در لبنان سخنرانی کرد و نشان داد چگونه با کمک مالی اندک، دو مجموعه صنعتی-کشاورزی می‌سازد. آخرین سخنرانی‌های این بخش را تانسل کرکماز با موضوع تبدیل نیروگاه برق قرن نوزدهمی شهر استانبول به دانشکده معماری ساترال به عهده داشت که سمینار هم در همین مجموعه برگزار شد و احمیت پوشه، رئیس دانشکده معماری بخش شیر، درباره تبدیل سه کارگاه ریسندگی به دانشکده توضیح داد. بالاخره در نیم روز دوم و آخرین دوره جلسات، با ریاست محسن مصطفوی، نقش کارفرما بررسی شد. فرخ اچباشی مالک چندین کارخانه داروسازی در ترکیه که شب اول همه مدعوین را در یک کارگاه قدیمی که به بنای مسکونی تبدیل کرده بود به صرف شام دعوت کرد (که بیشتر شبیه موزه بود تا خانه) از روابط کارفرما-معمار سخن گفت.

در پایان محمد ال اسد سخنرانی‌ها را جمع‌بندی کرد. پس از پایان سخنرانی‌های محوری سمینار، در سالن نمایش دانشکده بخش شیر آخرین پروژه خانم فرشید موسوی - فروشگاه بزرگ جان لوئیس در لندن - معرفی شد که نماسازی آن بی‌شباهت به چادرهای

سمینار بین‌المللی آقاخان با عنوان «مکان کار: تحول فضاهای تولید»، ۱۲ و ۱۳ ژانویه ۲۰۰۹ در استانبول برگزار شد. مثل همیشه موضوع اصلی، کشورهای اسلامی و هدف این گردهمایی مرور تاریخ صنعتی شدن این کشورها بود.

سمینار با فیلمی که سوها ازکان، رئیس انجمن بین‌المللی معماری تهیه کرده بود آغاز شد که جدیدترین کارخانه‌ها و کارگاه‌های ترکیه را معرفی و با معماران آن‌ها مصاحبه می‌کرد. علاوه بر این، خواسته‌های بهره‌برداران این فضاها هم در فیلم مطرح شد. سپس فرخ درخشانی، مدیر جایزه آقاخان جلسات سخنرانی را رسماً افتتاح کرد و از اهداف کلی این سمینار گفت. در نیم روز اول سیر تحول تاریخی معماری صنعتی کشورهای ترکیه، ایران و مالزی بررسی شد. سیبل بزدگان صنعتی شدن ترکیه را همچون ساختن کشوری جدید دانست و نگارنده تحولات صنعتی ایران از دوران باستان، تا نقطه اوجش در دوره پهلوی اول و تا امروز را مرور کرد.

سیر صنعتی شدن مالزی کاملاً متفاوت بوده، زیرا از یک مستعمره به کشور صنعتی مستقل و موفق تبدیل شده است. در این بخش جای تاریخ صنعتی شدن مصر کاملاً خالی بود، چرا که اولین کشور اسلامی است که با صنعتی شدن به دوران مدرن وارد شده است.

نیم روز دوم به مطالعات موردی اختصاص داشت؛ سینان حسن معمار سوریه‌ای، دو کارخانه را که اخیراً در دمشق ساخته معرفی کرد. سپس دیوید نلسون، از همکاران ارشد سیر نورمن فاستر درباره شهرک پایدار «مصدر» در ابوظبی سخن گفت. در ادامه جیم گارنت درباره صنایع کشاورزی در کنیا توضیح داد که با کمک بنیاد آقاخان و با اکثریت کارکنان زن، میوه‌ها و سبزیجات منحصر به فرد کنیا را بسته‌بندی و به دیگر کشورها صادر می‌کنند، و بالاخره معمار کانادایی، ترور بادی، که اخیراً هم در تهران بود و درباره زیباشناسی نورپردازی شهری سخنرانی کرد، از تجربه‌های معماری صنعتی معاصر ترکیه گفت.

روز دوم، با ریاست خاتم فرشید موسوی، سخنران‌ها به موضوعات فنی، اجتماعی-اقتصادی و شهری پرداختند. هنیف کارا، از معروف‌ترین مهندسان سازه دنیا، در طول نیم ساعت، ۵ هزار سال تاریخ

Santral Istanbul University

دانشکده معماری ساترال، محل برگزاری سمینار